

UDENRIGSMINISTERIET

Erhvervsudvalget
ERU alm. del - Bilag 35
EUU, KOM(2004) 0002 - Bilag 1
Offentlig

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

ASIATISK PIAAS 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	14. oktober 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets reviderede grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM(2004) 0002

P. B. D. M.

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

7. oktober 2004

/EBST-roh-era

Ændringer markeret med kursiv og understregning

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM 2004)0002

Resumé

Kommissionen har fremlagt direktivforslag vedrørende et regelsæt, som skal fjerne hindringer for tjenesteyderes etableringsfrihed og for den frie udveksling af tjenesteydelser imellem medlemsstaterne. Forslaget er et væsentligt element i Lissabon-processen, som sigter mod at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden inden 2010.

Vedtagelse af direktivforslaget i den nuværende form forudsætter en gennemgang af danske regler vedrørende etableringsregler og udveksling af tjenesteydelser, herunder anerkendelse af oprindelseslandsprincippet. Endvidere forudsættes det, at der etableres særlige kvikskranker med henblik på mere gennemskuelige og brugervenlige godkendelsesprocedurer i forbindelse med andre medlemsstaters tjenesteydere, som ønsker at etablere sig i Danmark.

Gennemførelsen sker efter forslaget successivt på en sådan måde, at forslagens fulde lovgivningsmæssige konsekvenser først vil fremgå efter analyser, der gennemføres efter forslagens vedtagelse. Baggrunden er især, at forslaget opererer med en undersøgelse af de enkelte medlemsstaters markedsadgangsvilkår i en periode på 2 år efter vedtagelsen. Det kan ikke udelukkes, at gennemførelse af direktivforslaget vil kræve ændringer i gældende dansk lovgivning.

Hjemmelsgrundlaget er traktatens artikel 47, stk. 2, og artikel 55 samt traktatens artikel 71 og artikel 80, stk. 2. Vedtagelsen af forslaget skal ske med kvalificeret flertal i Rådet i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. Traktatens artikel 251.

Beslutningsgrundlag for dansk stillingtagen fremsendes, når igangværende analyser kan afsluttes.

En første teknisk gennemgang af direktivforslaget er iværksat i en arbejdsgruppe under Rådet i form af 4 møder i foråret 2004.

Folketingets Europaudvalg er tidligere blevet orienteret om forslaget ved aktuelt notat dateret 25. februar 2004 og mundtlig præsentation den 3. marts 2004.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 13. januar 2004 direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked. Forslaget blev fremsendt til medlemsstaterne af Rådet for den Europæiske Union den 10. februar 2004.

Forslaget er en vigtig del af det økonomiske reformprogram, som Det Europæiske Råd vedtog i Lissabon i marts 2010, og hvis mål er at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske, videnbaserede økonomi i verden inden 2010.

Kommissionen har som mål at præsentere et endeligt forslag til vedtagelse i Rådet i første halvår 2005. Forslaget sigter mod en gradvis implementering af bestemmelserne, således at direktivet har fuld virkning i 2010.

Direktivet implementeres i medlemsstaterne inden udgangen af 2007 for så vidt angår de bestemmelser, som sigter mod liberalisering af handelen med tjenesteydelser. Dette drejer sig om afskaffelse af reguleringer, der er "forbudte" som følge af deres diskriminerende karakter, samt gennemførelse af screeningsprocesser for regulering, som kan være unødigt hæmmende for tjenesteyderes etablering og adgang til fri udveksling.

Senest med udgangen af 2008 etablerer medlemsstaterne de foreslåede administrative lettelses- og åbenhedsprocedurer i form af oprettelse af kvikskranker (one stop shops) og adgang til elektroniske procedurer.

Forslagets hjemmelsgrundlag er traktatens artikel 47, stk. 2, og artikel 55 samt traktatens artikel 71 og artikel 80, stk. 2. Vedtagelse af forslaget skal ske med kvalificeret flertal i Rådet i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. Traktatens artikel 251.

Folketingets Europaudvalg har modtaget aktuelt notat dateret 25. februar 2003 og blev mundtligt orienteret om forslaget den 3. marts 2004 forud for den præsentation af forslaget, som fandt sted i Rådet (konkurrenceevne) den 11. marts 2003.

Forslaget er et rammedirektiv, som omfatter alle tjenesteydelser, som ikke eksplicit er undtaget fra forslaget, idet tjenesteydelser samtidig defineres som "enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. traktatens artikel 50, der består i at udføre en ydelse, for hvilken der betales en økonomisk modydelse". Kommissionen anfører i forslaget, at definitionen i henhold til Domstolens retspraksis udelukker ikke-økonomisk virksomhed eller virksomhed, hvor der ikke foreligger betaling, således som det er tilfældet med virksomhed, som staten udfører uden økonomisk modydelse som led i sine opgaver på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige område. Derudover er salg af arbejdskraft per definition ikke omfattet af bestemmelserne om serviceydelser, idet arbejdskraftens fri bevægelighed

er karakteriseret ved en instruktionsbeføjelse og et over-/underordningsforhold i modsætning til traktatens art. 50 om tjenesteydelser, der fremhæver den selvstændige erhvervsudøvelse.

Følgende tjenesteydelsessektorer er undtaget fra direktivforslaget:

Finansielle tjenesteydelser, der allerede er omfattet af handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser, elektroniske kommunikationstjenester og netværk, der er reguleret af direktiverne i "telepakken" fra 2002, transporttjenester, der er underlagt andre fællesskabsinstrumenter baseret på traktatens artikel 71 eller artikel 80, stk. 2 samt virksomhed, som direkte og specifikt er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i det omfang, disse aktiviteter er omfattet af traktatens artikel 45.

Endvidere fremgår det af forslaget, at beskatningsområdet ikke er omfattet. Dog omfatter direktivforslaget diskriminerende beskatningsregler, som efter Domstolens praksis strider mod traktatens artikel 43 om etableringsretten og artikel 49 om den frie udveksling af tjenesteydelser.

Etableringsadgang: Forslaget sigter for det første mod at effektivisere tjenesteyderes ret til etablering i andre medlemsstater. De vigtigste instrumenter i denne sammenhæng er, at direktivet fastslår en række principper for kriterierne i de etablerings- og autorisationsordninger, som værtslandet kan kræve, at servicevirksomheder skal honorere i de forskellige tjenesteydelsessektorer. I særdeleshed er der tale om eksplicit at forbyde krav, som diskriminerer i forhold til etableringsmulighederne for tjenesteydere fra andre medlemsstater, eksempelvis nationalitets- og bopælskrav.

Med henblik på at sikre at tilladelsesordninger i de enkelte medlemsstater ikke har diskriminerende karakter i forhold til andre fællesskabsvirksomheder, skal der i forlængelse af forslagets ikrafttræden gennemføres en screening af de enkelte medlemslandes tilladelsesordninger.

For at sikre effektivitet og administrativ enkel behandling af tilladelsesansøgninger fra andre medlemsstaters tjenesteydere, etablerer de enkelte medlemsstater særlige "kvikskrænker" eller "one stop shops", som får til opgave at afvikle de administrative formaliteter i forbindelse med ansøgningerne.

Grænseoverskridende levering og køb af tjenesteydelser: Forslaget fastslår for det andet, for så vidt angår udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, at denne sker på basis af oprindelseslandsprincippet, dvs. at det med forbehold for generelle, midlertidige og individuelle undtagelser er lovgivningen i tjenesteyderens oprindelsesmedlemsstat, der er gældende for den pågældende ydelse. Det er også oprindelsesmedlemsstaten, der har ansvaret for kontrollen med tjenesteyderen og dennes tjenesteydelser. Medlemsstaterne har dog adgang til at træffe særlige foranstaltninger for så vidt angår sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser, udøvelse af erhverv i sundhedssektoren samt beskyttelse af den offentlige orden.

Det bemærkes, at Kommissionens forslag er omfattende og komplekst. På en række områder udestår det derfor at få fastslået det præcise indhold af

forslagets bestemmelser. Endvidere vil forslaget for så vidt angår en lang række lovregulerede erhverv skulle ses i sammenhæng med resultatet af de igangværende forhandlinger om Forslag til direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (KOM (2002) 119).

Erhvervs- og Boligstyrelsen har på baggrund af det fremsatte direktivforslag gennemført en høring.

2. Europa-Parlamentets holdning

Direktivforslaget er sendt i høring i Europa-Parlamentet. Parlamentets holdning foreligger endnu ikke og forventes ikke at være klarlagt inden valget til Europa-Parlamentet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det ikke sigter mod detaljeret og systematisk harmonisering af national regulering på tjenesteydelsesområdet, men alene tilvejebringer en retlig ramme til sikring af den traktatfæstede etableringsfrihed og den frie udveksling af tjenesteydelser.

For så vidt angår proportionalitetsprincippet er det Kommissionens opfattelse, at de foreslåede instrumenter er afbalanceret i forhold til de indsatsområder, som er nødvendige for at sikre gennemførelsen af et reelt indre marked for tjenesteydelser.

Regeringen er i udgangspunktet enig med Kommissionen i disse betragtninger.

4. Gældende dansk ret

EU's regler om etableringsadgang omfatter enhver EU statsborger, som ønsker at etablere sig i en anden medlemsstat indenfor rammerne af de nationale godkendelsesordninger.

Reglerne om fri udveksling af varer og tjenester gælder tilsvarende ethvert firma etableret i EU.

Omfanget af konsekvenser for gældende dansk ret skal kortlægges analytisk. Resultatet af analysen fremlægges for udvalget.

Det anføres hertil, at resultatet af den screening af markedsadgangsvilkårene, som er forudset at blive afsluttet inden udløbet af 2007 eventuelt kan føre til behov for efterfølgende lovændringer.

5. Høring

Ved skrivelse af 27. februar 2004 er nedenstående organisationer blevet hørt vedrørende direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked. De samme parter blev desuden ved brev af skrivelse af 19. februar inviteret til en præsentation af forslaget ved Kommissionen den 2. marts i Erhvervs- og Boligstyrelsen. I høringsskrivelsen blev det betonet, at som følge af forslagets kompleksitet forestår efter høringsrunden et omfattende arbejde med nøjere analyse af forslagets konsekvenser forud for endelig afklaring af regeringens holdning til forslaget.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Almindelige Danske Jordemoderforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmiljøinstituttet, Arbejdstilsynet, BAT-kartellet, BFID, Bibliotekarforbundet, Brancheforeningen for Sæbe, Parfume og Teknisk/kemiske artikler, Bryggeriforeningen, Byggefagenes Kooperativ Landssammenlutning, Byggeriets Arbejdsgivere (BYG), Børsmæglerforeningen, CO-Industri, DAKOFA, DANAK, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Nationalbank, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Turistråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske entreprenører, Danske kloakmestre, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Kiropraktorforening, Dansk magisterforening, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Navigatørforening, Dansk Patent- og varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Optikerforening, Dansk Psykologforening, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Sø-restaurationsforening, Dansk Tandlægeforening, Dansk Textil Union, Dansk Tipstjeneste, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Varefakta Nævn, Danske Andelskasser, Danske bandagister, Danske Bioanalytikere, Danske Busvognmænd Direktoratet for Fødevarer Erhverv, Danske Fysioterapeuter, Danske Maritime, De Danske Patentagenters Forening, DSB, DS Håndværk & Industri, Elektricitetsrådet, Ergoterapeutforeningen, Farmakonforeningen, FDB, Finansforbundet, Finansrådet, Fodterapeuterne, Forbrugerrådet, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Kliniske Diætister, Foreningen af Radiografer i Danmark, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring og Pension, Frederiksberg Kommune, FTF, Færøernes Landsstyre, Grønlands Hjemmestyre, Gymnasieskolernes Lærerforening, HK Handel, HTS, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-brancheforeningen, ITEK, Jernbanetilsynet, Kiropraktorforeningen, Det Kommunale Beredskabspersonales Landsforbund, Det Kommunale Kartel, Kommunernes Landsforening, Københavns Fondsbørs, Københavns Kommune, Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere, Landsforeningen af statsautoriserede fodterapeuter, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Lego, Lægemiddelindustriforeningen-LIF, Maskinmestrenes Forening, MEGROS, Parallelimportørforeningen af Lægemidler, Psykologforeningen, Psykolognævnet, Holger Rasmussen, Realkreditrådet, Sammenslutningen af Danske Andelskasser, Sammen-

slutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, De Samvirkende Købmænd, SID, Statens Luft-havnsvæsen, Statens og Kommunernes Indkøbsservice, Statens Serum Institut, Tandlægeforeningen, Teknisk Landsforbund, Telestyrelsen, Teknik-Installatørernes Forening, Værdipapircentralen A/S, Det Økologiske Råd.

Heraf har følgende parter haft bemærkninger til direktivforslaget:

Advokatrådet, Den Almindelige Danske Lægeforening, BAT-Kartellet, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Textil Union, Dansk Tipstjeneste, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Maritime, FTF, HK Handel, HTS, Håndværksrådet, Landsorganisationen i Danmark, Realkreditrådet, De Samvirkende Købmænd.

Følgende parter har meddelt, at de ikke har bemærkninger til direktivforslaget:

CO-Industri, DANAK, Danmarks Miljøundersøgelser, Foreningen Registrerede Revisorer, Værdipapircentralen A/S.

Nedenfor resumeres en række af de betragtninger, der fremgår af hørings-svarene.

Generelle bemærkninger til direktivforslaget: Advokatrådet, Danmarks Apotekerforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmægler Forening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Rederiforening, Dansk Textil Union, Danske Maritime, HTS, Håndværksrådet og Landsorganisationen i Danmark udtrykker generel støtte til forslagens intentioner om en realisering af det indre marked for tjenesteydelser.

Advokatrådet, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Den Almindelige Danske Lægeforening, HK Handel og Landsorganisationen i Danmark, giver udtryk for enighed i behovet for fortsat analyse forud for endelig stillingtagen til detaljerne i forslaget, ligesom de alle endvidere har givet tilsagn om interesse for at blive inddraget i dette analytiske arbejde.

Etableringsadgangen og gældende autorisationskrav. En række bemærkninger knytter sig til adgangen for andre medlemsstaters tjenesteydere til udøvelse af lovregulerede erhverv i forbindelse med etablering.

Generelt peger Dansk Industri på, at ved et begrænset antal tilladelser bør auktioner undgås som fordelingsprincip.

Apotekersektoren. Danmarks Apotekerforening peger på, at salg af lægemidler ikke er blevet gjort til genstand for fuld fællesskabsharmonisering, og at der derfor kan argumenteres for, at området bør holdes udenfor direktivet. Efter foreningens opfattelse vil de gældende danske regler ikke være omfattet af "forbudt" regulering (forslagets artikel 14), hvorimod de vil være omfattet af screeningskravet (artikel 15).

Særlige håndværksmæssige ydelser, herunder vand, spildevand, VVS- og elarbejde. FTF og Dansk Vand- og Spildevandsforening udtrykker betænkelighed ved ændrede regler for vandforsyning og spildevandsbehandling med særlig henblik på forsyningsikkerhed og overholdelse af kvalitetsnormer. Håndværksrådet finder, at visse artikler i forslaget kan give problemer i forhold til visse nugældende danske autorisationsordninger, herunder el, gas og kloakering, og anbefaler, at der sikres adgang til opretholdelse af krav om sikkerhedskvalitetssikringssystemer og særlig uddannelse som betingelse for adgang til at udføre visse installationer m.v.

Vagtvirksomhed. HTS lægger vægt på at opretholde godkendelsesprocedurerne for vagtselskaber, men ser en mulighed i at flytte udstedelsen fra den enkelte politikreds til et centralt kontor.

Restaurations- og hotelvirksomhed. HTS finder, at den danske autorisationsordning sikrer, at udøveren har den rette uddannelse og viden til at håndtere vanskelige situationer på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

Dørmænd. HTS konstaterer, at den igangværende lovproces (L 163) med autorisationsproces for dørmænd vil sikre den enkelte dørmands nødvendige kvalifikationer indenfor områderne kommunikation og konflikthåndtering, personlig sikkerhed, retsregler, førstehjælp og praktisk håndtering af store menneskemængder.

Næringsloven. HTS finder det afgørende, at målsætningerne i den kommende "Lov om næringsbrev til fødevarerbutikker" også skal opfyldes af udenlandske virksomheder, der etablerer sig i Danmark. Dansk Textil Union ønsker bestemmelserne i Næringslovens § 10 om etablering og udførelsen af erhverv opretholdt, men finder samtidig, at lovens bestemmelser er indenfor rammerne af, hvad der er tilladt i henhold til forslagets art. 15.

Spilletjenester. Dansk Tipstjeneste udtrykker usikkerhed om, i hvilket omfang etablering af spilletjenester er omfattet af forslaget, men finder, at området bør undtages fra direktivets anvendelsesområde.

Advokatvirksomhed. Advokatsamfundet har opregnet en række spørgsmål om advokaters etableringsadgang, som man mener kræver en nærmere afklaring.

Oprindelseslandsprincippet. En række høringsparter har kommenteret på forslaget om introduktion af oprindelseslandsprincippet som det grundlæggende element i forbindelse med den frie udveksling af tjenesteydelser.

Generelt anfører Advokatrådet en række problemer af overvejende juridisk karakter.

Håndværksrådet er generelt positivt overfor princippet.

HTS anfører, at princippet først bør tages i brug efter grundig overvejelse af hvert enkelt autorisationsbaserede område.

Dansk Handel & Service tilslutter sig generelt princippet, men finder, at det bør sikres, at princippet ikke fører til konkurrenceforvridning.

FTF finder, at princippet bør overvejes nøje med særlig henblik på forsynings sikkerheden.

HK Handel, BAT Kartellet og Landsorganisationen i Danmark finder det mere hensigtsmæssigt at operere med et bestemmelseslandsprincip.

Særlige håndværksmæssige ydelser. Håndværksrådet anfører, at de sikkerhedsmæssige betænkeligheder, som er anført ovenfor vedrørende etablering, også gør sig gældende for så vidt angår introduktion af oprindelseslandsprincippet. Dansk Vand- og Spildevandsforening noterer med tilfredshed visse erhvervs undtagelse for oprindelseslandsprincippet og ønsker undtagelsen eksplicit udvidet til kloak- og spildevand.

Ejendomsomsætning. Dansk Ejendomsmægler Forening og Realkreditrådet finder det risikabelt for retstilstanden, at reglerne i den danske lov om omsætning af fast ejendom ikke vil kunne finde anvendelse på grænseoverskridende ejendomsmæglerydelser.

Spilletjenester. Dansk Tipstjeneste og Dansk Handel & Service ønsker spilletjenester undtaget.

Med hensyn til forslaget om, at oprindelseslandsprincippet også omfatter anvendelsen af kommerciel kommunikation/reklame, anfører Dansk Industri og Den Almindelige Danske Lægeforening betænkeligheder.

For så vidt angår princippet adgang til udstationering af medarbejdere finder FTF, HK Handel og BAT Kartellet, at danske myndigheder fortsat bør have adgang til at afvise udstationering af medarbejdere, som ikke har de fornødne kvalifikationer til den pågældende opgave i henhold til dansk lov.

BAT Kartellet giver desuden udtryk for, at et eventuelt servicedirektivs regler bør vige for de danske sikringsmekanismer overfor de nye EU-landes statsborgere.

Derimod er Håndværksrådet af den opfattelse, at de særlige regler for udstationering i forslagets artikel 24 og 25 udgør en anbefalelsesværdig administrativ lettelse.

Dansk Industri opfordrer til, at der i forbindelse med tjenesteyderes pligtindberetninger om udsendte medarbejdere indføres en minimumsgrænse for den arbejdsperiode, der er indberetningspligtig.

Landsorganisationen i Danmark og FTF finder, at det i kontrol- og skattemæssig henseende er problematisk, at tjenesteydere i henhold til forslagets bestemmelser om retten til fri udveksling af tjenesteydelser ikke skal registreres.

Vikartjenester. FTF, Landsorganisationen i Danmark og HK Handel frygter, at princippet vil medføre en u hensigtsmæssig stigning af vikararbejde.

Kvikskranke. Kommissionens forslag om obligatorisk oprettelse af kvikskranke(r) giver ligeledes anledning til en række kommentarer:

Generelt. Dansk Industri, Dansk Handel & Service finder tanken om en kvikskranke og kravet om adgang til elektronisk information nyttig for realiseringen af direktivets målsætning.

Advokater. Advokatrådet formoder, at Advokatsamfundets virke i registreringshenseende i praksis fungerer som en kvikskranke i direktivets forstand, således at Advokatsamfundet også i fremtiden vil kunne varetage denne funktion.

Tjenesteydelser leveret i sammenhæng med andre leverancer. Dansk Industri og Danske Maritime finder, at det ikke fremgår tilstrækkelig klart af forslaget tekst, at det også omfatter tjenesteydelser i forbindelse med levering af hardware, f.eks. maskininstallation.

Planloven og Næringsloven. Dansk Handel & Service, Dansk Textil Union, De Samvirkende Købmænd giver udtryk for den formodning, at disse danske lovgivninger falder udenfor Kommissions definition af "forbudte krav" (direktivforslagets art. 14).

HK Handel ønsker sikkerhed for, at den danske planlov ikke berøres af et kommende direktiv.

Forsikring. Forsikring og Pension og Håndværksrådet anbefaler, at det mere præcist fastlægges, hvad der er indholdet af forslaget artikel 27 om erhvervsansvarsforsikring.

Danmarks Rederiforening peger på, at uagtet visse transporttjenester er undtaget fra forslaget, er dansk skibsfarts interesse i et *frit marked for søfart og havnetjenester i EU* af et sådant omfang, at man ønsker det vurderet i lyset af konsekvenserne for dansk skibsfart og relaterede tjenesteydelser.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Gennemførelse af forslaget vil kræve konsekvensvurderinger i forhold til en række danske forskrifter især for så vidt angår tilladelses- og autorisationsordninger for en række lovregulerede erhverv, hvor udøvelsen af erhvervet beror på opfyldelsen af specifikke forskrifter.

Endvidere kan det ikke på forhånd afvises, at gennemførelse af oprindel- seslandsprincippet for den grænseoverskridende udveksling af tjeneste-

ydelser vil have konsekvenser for eksempel i forhold til dansk lovgivning på forbrugerområdet.

Regeringen vil i de kommende måneder i samarbejde med de berørte parter foretage en nøjere vurdering af konsekvenserne, herunder i videst muligt omfang afdække de forventede konsekvenser af den screening af de berørte tilladelsesordninger, som forudsættes gennemført i forlængelse af forslagens vedtagelse.

Vurdering af lovgivningsmæssige konsekvenser analyseres således i lyset af indkomne høringssvar og på basis af de afklarende drøftelser, der finder sted mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

Grundlæggende kan lovgivningsmæssige konsekvenser falde i to faser som resultat af direktivet:

For det første ændringer, der måtte være behov for som et umiddelbart resultat af indholdet af et direktiv.

For det andet ændringer, som måtte være påvist nødvendige i lyset af den screening af national lovgivning, som især relaterer sig til direktivets artikel 15.

For så vidt angår eventuelle statsfinansielle konsekvenser, er det forventningen, at disse ikke vil være af væsentlig betydning, men alene vil relatere sig til den forudsatte etablering af kvikskrancer.

Forslaget har efter regeringens opfattelse ikke umiddelbart konsekvenser for Planloven, idet tilladelser i henhold til Planloven bygger på objektive og ikke-diskriminerende bestemmelser. Planloven vil dog være omfattet af det screeningskrav, som fremgår af direktivforslagets art. 15.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er Kommissionens opfattelse, at etablering af et indre marked for tjenesteydelser vil have væsentlige positive effekter for den europæiske økonomis vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. I særdeleshed vil den skabe grundlag for, at de små og mellemstore virksomheder i tjenesteydelsessektorerne vil kunne realisere deres vækstpotentialer.

Det danske markeds relativt beskedne volumen betyder i udgangspunktet, at de samfundsøkonomiske potentialer i forhold til dansk økonomi vurderes som over gennemsnitlige. Dels vil adgangen til et integreret indre marked give konkurrencedygtige og innovative danske tjenesteydere reel adgang til et langt større marked, dels vil den forenkede adgang til det danske marked styrke dansk erhvervslivs konkurrenceevne ved at sikre adgangen til konkurrencedygtige tjenesteydelser. Endelig vil forbrugerne høste gevinstene af en større konkurrence på det danske marked.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er tidligere blevet orienteret om forslaget ved aktuelt notat dateret 25. februar 2004 og mundtlig præsentation den 3. marts 2004.

Folketingets Europaudvalg modtog grundnotat af 29. april 2004 om forslaget. Nærværende grundnotat korrigerer alene nævnte notat for så vidt angår henvisningen til gældende beslutningsprocedure for forslaget.